

Asia: VN/5137/2022-OM-229

Ehdotus uudeksi valmiuslaiksi; työryhmän mietintö

1 luku. Yleiset säännökset

1 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

Finanssivalvonta pitää kannatettavana, että lain yleisistä säännöksistä ja soveltamisalasta käy entistä paremmin ilmi, että lain tarkoituksena on luoda valmiudet poikkeusolojen hallinnalle suhteessa kokonaisturvallisuuden käsitteeseen ja että poikkeusolojen käsite on entistä selkeämmin määritelty.

2 luku. Varautumisvelvollisuus

Yleisen varautumisvelvollisuuden organisatorista soveltamisalaa (6 §:n 1 mom.) koskevat huomiot:

Finanssivalvonta pitää kannatettavana varautumisvelvollisuuden laajentamista koskemaan lailla julkista hallintotehtävää hoitamaan perustettuja tai siihen lailla velvoitettuja yhteisöjä siltä osin kuin ne hoitavat julkisia hallintotehtäviä. Varautumisvelvollisuuden laajentaminen varmistaa osaltaan mm. eläke- ja vakuutussektorin mahdollisimman häiriöttömän toiminnan myös poikkeusoloissa.

Lain perusteluissa todetaan: "Ehdotuksen mukaisesti varautumisvelvoitteen piiriin kuuluisivat esimerkiksi lakisääteisen eläkevakuutusten toimeenpanoa varten lailla järjestetyt yhteiselimet, kuten Eläketurvakeskus sekä lakisääteistä vakuutusta toimeenpaneavat Liikennevakuutuskeskus, Potilasvakuutuskeskus sekä Liikenne- ja potilsvahinkolautakunta samoin kuin Tapaturmavakuutuskeskus ja sen yhteydessä toimiva tapaturma-asiain korvauslautakunta." Varautumisvelvollisuuden piiriin kuuluisi myös työttömyysetuuksien rahoituksesta annetussa laissa (555/1998) tarkoitettu Työllisyysrahasto. Näistä Potilasvakuutuskeskuksella, Liikennevakuutuskeskuksella, Tapaturmavakuutuskeskuksella ja Eläketurvakeskuksella on jo erillislainsäädännössä varautumisvelvollisuus. Nämä toimijat ovat myös osittain Finanssivalvonnan valvonnassa, mutta valvontamandaatti ei ulotu varautumiseen. Työllisyysrahastolla ei ole tällä hetkellä varautumisvelvollisuutta. Työllisyysrahasto on kokonaisuudessaan Finanssivalvonnan valvonnassa.

Nyt ehdotettu muotoilu varautumisvelvollisuudesta ja sen sisällöstä on tarkempi ja yksityiskohtaisempi kuin voimassa oleva yleisluontoinen sääntely. Finanssivalvonta pitääkin varautumisen aineellista sisältöä koskevia pykäläiä onnistuneina.

Finanssivalvonta katsoo, että varautumisvelvollisuuden säätämistä ja sen valvontaa tulisi tältä osin harkita uudelleen.

Työttömyyskassoilla ei tällä hetkellä ole laissa säädettyä varautumisvelvollisuutta. Finanssivalvonta on tehnyt asiasta aloitteen sosiaali- ja terveysministeriölle ja asia ratkaistaneen tulossa olevan työttömyyskassalain uudistamisen yhteydessä.

Yleisen varautumisvelvollisuuden aineellista sisältöä (6-8 §) koskevat huomiot:

-

Muut 2 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

3. luku Poikkeusoloista ja lisätoimivaltuuksien käyttöönotosta päättäminen

Poikkeusolojen edellytyksiä (11 §, vrt. nyk. poikkeusolojen määritelmä) koskevat huomiot:

-

Poikkeusolojen alkamista ja päättymistä koskevaa päätöksentekoa (12 ja 21 §) koskevat huomiot:

-

Lisätoimivaltuuksien käyttöönottomennettelyä (13-20 §) koskevat huomiot:

-

Valtioneuvoston erityisiä seurantavelvollisuuksia (22 ja 23 §) koskevat huomiot:

-

4 luku. Poikkeusolojen hallinnan ohjaus ja hallinnon erityisjärjestelyt

4 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

5 luku. Lisätoimivaltuuksien käyttöperiaatteet ja soveltamista koskevat yleiset säännökset

5 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

Finanssivalvonta pitää hyvänä asiana lisätoimivaltuuksien käyttöperiaatteiden keräämistä yhteen lukuun. On kuitenkin todettava, että jää käytännössä nähtäväksi, miten välttämättömyysperiaatetta, jonka mukaan perusoikeusrajoitus ei voi olla tarkoitukseensa soveltuva ja siten välttämätön, jos sillä ei edes periaatteessa voida saavuttaa sen perusteena olevaa hyväksyttävää tavoitetta, on ko.

käytännön tilanteissa arvioitavissa. Monissa tilanteissa tämän kaltainen arviointi on mahdollista suorittaa vasta jälkikäteen.

6 luku. Hallinnon järjestäminen ja valtion taloudenhoito

6 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

7 luku. Työvoiman saatavuuden turvaaminen

7 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

8 luku. Työvelvollisuus

8 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

9 luku. Sotilaallisen puolustusvalmiuden turvaaminen

9 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

10 luku. Liikkumisen ja oleskelun rajoittaminen sekä väestön siirtäminen

10 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

11 luku. Otto-oikeudet ja palvelujen suorittamisvelvollisuus

11 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

12 luku. Väestön välttämättömän toimeentulon turvaaminen ja sosiaaliturvan muutokset

12 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

13 luku. Välttämättömien hyödykkeiden ja palvelujen saatavuuden turvaaminen

13 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

14 luku. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä koulutuksen turvaaminen

14 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

15 luku. Asumisen järjestäminen

15 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

16 luku. Rahoitusmarkkinoiden ja vakuutusmarkkinoiden turvaaminen

16 luvun (pl. 110 §) säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

Yleisesti 16 luvun rajoituksista

Finanssivalvonta huomauttaa, että mietinnössä ei ole käsitelty 16 luvun rajoitusten ja poikkeusten soveltamista Suomessa toimiviin sivuliikkeisiin ja rajan yli toimijoihin eikä toisaalta suomalaisten toimijoiden toimintaan ulkomailla. Ainoastaan 110 §:n osalta on nimenomaisesti todettu, että säännös koskee Suomessa toimivia sivuliikkeitä ja suomalaisten toimijoiden ulkomaisia sivuliikkeitä. Näiltä osin myös rajat ylittäviä vaikutuksia koskeva osa (4.2.4.12) on mahdollisesti puutteellinen.

Finanssivalvonta katsoo, että ainakin varojen vastaanoton, luotonannon ja sijoitustoiminnan rajoittaminen (111 §), maksuliikkeen rajoittaminen (114 §) ja rahoitusalan välttämättömien palvelujen ohjaaminen (121 §) tulisi olla lähtökohtaisesti mahdollista myös Suomessa toimivien sivuliikkeiden ja mahdollisesti myös rajan yli toimijoiden kohdalla. Vastaavasti ko. säännösten tulisi koskea myös suomalaisten toimijoiden toimintaa ulkomailla.

Niiltä osin kun poikkeusvaltuudet eivät koskisi Suomessa toimivia sivuliikkeitä, voisi olla tarpeen perusteluissa käsitellä mahdollisesti syntyvää kansalaisten eriarvoista asemaa riippuen siitä onko heillä asiakkuus suomalaisen vai Suomessa toimivan sivuliikkeen kanssa.

Koska finanssimarkkinat ovat hyvin verkottuneita, Finanssivalvonta korostaa, että yhdelle sektorille annetuilla rajoituksilla tai poikkeusmahdollisuuksilla on vaikutusta laajasti muihinkin sektoreihin. Lisäksi osa luvun rajoituksista tai poikkeusmahdollisuuksista ovat toisiinsa nähden erittäin kytkeytyneitä, eli tarve yhden säännöksen rajoituksen käyttämiselle tarkoittaa myös tarvetta toisen säännöksen mukaisen rajoituksen käyttämiselle, esimerkiksi sijoitustoiminnan laaja rajoittaminen tarkoittaa käytännössä tarvetta taloudellisista vaatimuksista poikkeamiselle jne.

Finanssivalvonta huomauttaa, että SP ei vastaa rahoitussektorin toimijoiden taloudellista asemaa ja toiminnan järjestämistä koskevia poikkeuksia koskevan 115 §:n täytäntöönpanosta, joten säännökseen ei tulisi pykälässä viitata.

Finanssivalvonta pitää säännökseen tehtyjä muutoksia pääosin tarpeellisena sijoitustoiminnan rajoittamisen ja ohjaamisen valmiuslain mukaisten tavoitteiden saavuttamiseksi, tulisi kuitenkin poikkeusvaltuuksia käyttöönotettaessa huolellisesti miettiä niiden kerrannaisvaikutukset. Vastaavasti kuin edellä 110 §:n osalta on todettu, voisi eläkelaitosten sijoitustoiminnan rajoittamisella pitkällä aikavälillä poikkeusolojen päätyttyä olla merkittävät vaikutukset eläketurvan ja siten suuren osan väestöä toimeentulon järjestämiseen. Lakiehdotuksen perusteluissa voisi olla tarkoituksenmukaista tuoda esiin myös tämän seikan huomioiminen poikkeusvaltuuksia käyttöönotettaessa.

Finanssivalvonta ei pidä tarpeellisena, että säännöksen 1 momentin 1 kohtaan on tuotu lisäys, jonka mukaan ”koron tai muun korvauksen enimmäismäärä voitaisiin lisäksi tarvittaessa määrittää prosentuaalisena osuutena luotonantoa harjoittavan elinkeinonharjoittajan välittömästi poikkeusoloja edeltävien kuuden kuukauden aikana keskimäärin perimistä vastaavista koroista tai muista korvauksista”. Säännöksen perusteluissakin on todettu, että säännös olisi luonteeltaan ainoastaan mahdollistava, eli valtioneuvosto voisi tilannekohtaisesti määrittää koron tai muun korvauksen enimmäismäärän muullakin tavalla. Tältä osin säännöksen voisi siirtää perusteluihin.

Finanssivalvonta kiinnittää huomiota, että ehdotetun 3 momentin mukaan Suomen Pankki ja Finanssivalvonta vastaisivat niille laissa säädettyjen tehtävien mukaisesti 1 ja 2 momentin nojalla annettujen asetusten täytäntöönpanosta. Finanssivalvonnan tehtäviin ei kuitenkaan kuulu valvoa kaikkia luotonmyöntöä harjoittavia elinkeinonharjoittajia, kuten esimerkiksi rahoituslaitoksia, jotka myöntävät muita kuin kuluttajaluottoja. Säännöksen perusteella Finanssivalvonta ei siten voisi valvoa täytäntöönpanon toteutumista näiden toimijoiden osalta, koska sillä ei ole toimivaltaa tähän Fival:n nojalla.

113 § § momentin kohdassa 3 todetaan seuraavaa:

3) sen estämättä, mitä muualla laissa säädetään, luotto- ja rahoituslaitokset, vakuutus- ja eläkelaitokset, sijoituspalveluyritykset, rahastoyhtiöt, vaihtoehtorahastojen hoitajat ja joukkorahoituspalvelun tarjoajat eivät saa vähimmäisvarantovelvoitteisiin perustuvia sijoituksiaan lukuun ottamatta sijoittaa muihin kohteisiin, muunlaisia määriä eivätkä muina ajankohtina kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään.

Sijoitus- ja vaihtoehtorahastoilla on säännöt, jotka Finanssivalvonta on hyväksynyt. Rahastosääntely perustuu EU-tasoiseen sääntelyyn, ja rahastoliiketoiminnassa on yleistä rajan yli -toiminta eli niitä tarjotaan rajan yli toisiin ETA-jäsenmaihiin. Epäselväksi jää, millä perusteilla rahastojen sijoitustoimintaa voidaan rajoittaa huomioiden EU-tason sääntely ja rajan yli -toiminta. Keskeinen kysymys on, että miten valtioneuvoston asetuksella voidaan määrätä rahastojen sijoituspolitiikan muutoksista, jotka olisivat lakiehdotuksen mukaan rahastojen sääntöjen vastaisia. Epäselväksi jää myös, millä perusteilla Finanssivalvonta voisi myöntää poikkeuksen rajoituksesta. Jos rahastojen sääntöjä muutetaan, nykytilanteessa sijoittajilla on aina mahdollista lunastaa osuudet ennen sääntömuutoksen voimaantuloa. Mikäli tämä olisi voimassa poikkeustilanteessa, kaikki sijoittajat voisivat lunastaa ennen kuin uudet säännöt tulisivat voimaan. Mikäli Finanssivalvonnalla ei ole keskeisiä lakiin perustuvia perusteita myöntää rajoituksia, Finanssivalvonta joutuisi todennäköisesti myöntämään lähes kaikille rahastoille poikkeuksen, jolloin valmiuslain tarkoitus ei toteudu.

114 §

Finanssivalvonta korostaa ko. säännöksen mahdollistamien rajoitusten merkitystä koko yhteiskunnan kannalta. Pikamaksamisen yleistyessä rajoitustoimien nopea voimaansaattaminen on keskeistä talletus- ja pääomapaon estämiseksi. Rajoitusten käytännön toteutus voi olla haastavaa teknisesti. Sen takia on oleellista, että asiaan varaudutaan jo normaaliolojen aikana.

Finanssivalvonta pitää säännökseen tehtyjä muutoksia perusteltuina. Finanssivalvonta ei pidä kuitenkaan tarpeellisena, että säännökseen on tuotu lisäys, jonka mukaan ”elinkeinonharjoittajia koskevat rajoitukset voidaan tarvittaessa porrastaa yrityksen liikevaihdon tai muun vastaavan taloudellisen määreen perusteella taikka toimialakohtaisesti”. Säännöksen voisi siirtää tältä osin perusteluihin, koska porrastaminen voidaan joka tapauksessa ottaa huomioon VNA:ssa.

115 §

Finanssivalvonta katsoo tarkoituksenmukaiseksi, että varojen jaon rajoituksia tulisi olla mahdollista asettaa myös 1 momentissa kuvatussa tilanteessa, jossa taloudellista asemaa koskevista vaatimuksista poiketaan.

117 §

Finanssivalvonta kiinnittää huomiota, että ehdotetun 3 momentin mukaan Finanssivalvonta ja Rahoitusvakuusvirasto vastaisivat niille laissa säädettyjen tehtävien mukaisesti 1 ja 2 momentin nojalla annettujen asetusten täytäntöönpanosta. Finanssivalvonnan tehtäviin ei kuitenkaan kuulu valvoa rahoituslaitoksia, jotka myöntävät muita kuin kuluttajaluottoja. Säännöksen perusteella Finanssivalvonta ei siten voisi valvoa täytäntöönpanon toteutumista näiden toimijoiden osalta, koska sillä ei ole toimivaltaa tähän FivaL:n nojalla.

119 §

Ehdotetun 119 §:n mukaan olisi mahdollista säätää poikkeuksia henki- ja vahinkovakuutuksen ehdoista. Tämä voisi tarkoittaa esimerkiksi, että vakuutuksenottaja saisi maksaa vakuutusmaksun alennettuna tai lykätä sen maksamista tai, että vakuutuskorvauksia ja muita etuuksien voisi lykätä tai alentaa. Tämä vastaa pääosin jo voimassa olevaa pykälää. Finanssivalvonta kiinnittää huomiota siihen, että lakisääteisten vahinkovakuutusten perusteella suoritettavan etuuden sekä vastaavan muun etuuden lykkäämistä käsitellään myös 85 §:ssä. Lisäksi vakuutusopimuslain 37a §:ssä on säädetty sotariskistä henkivakuutuksessa. Finanssivalvonnan käsityksen mukaan näiden pykälien keskinäistä suhdetta ja yhteensovittamista tulisi käsitellä ainakin perustelutekstissä.

121 §

Pykälän 1 momentissa viitataan valtiovarainministeriön päätökseen ja 2 momentissa valtioneuvoston asetukseen. Finanssivalvonta katsoo, että säännökseen tulisi täsmentää, että kyse on valtiovarainministeriön asetuksesta, josta tulee kuulla Finanssivalvontaa ennen asetuksen antamista.

Finanssivalvonta pitää myös tärkeänä, että palveluvelvoitteet tulisi voida säätää koskemaan vain osaa toimijoista, koska isommilla toimijoilla on todennäköisesti paremmat edellytykset myös toteuttaa näitä velvoitteita.

Säännöksen 1 mom. 2 kohdan perustelut jättävät jonkin verran epäselväksi, voisiko sen nojalla voida velvoittaa perustamaan uuden konttorin vai onko kyse olemassa olevien konttorien aukiolojen sääntelystä, kuten lienee tarkoitettu. Finanssivalvonta katsoo, ettei toimijoille voida asettaa velvoitetta tarjota poikkeusoloissa palveluita, joita se ei tarjoa jo muutoinkin normaalioloissa, tai paikassa, missä sillä ei ole jo konttoria.

110 §:n 1 momentin 1 kohtaa (vientikielto) koskevat huomiot:

110 §

Finanssivalvonta korostaa, että pääomapaon estämiseksi tarvittavia toimenpiteitä joudutaan poikkeusoloissa tekemään todella nopealla aikataululla, ja niitä voidaan joutua tarkistamaan hyvinkin usein. Finanssivalvonta katsoo, että Suomen Pankilla on sen tehtäviin jo kuuluvien toimivaltuuksien puitteissa todennäköisesti paremmat edellytykset arvioida tarvittavia 1 momentin mukaisia rajoituksia tällaisessa nopeaa reagointia edellyttävässä tilanteessa. Finanssivalvonta pitää myös ehdotetun rajoituksen voimassaoloajan rajaamista kahteen viikkoon ja maksimissaan yhteen kuukauteen huomattavan lyhyenä aikana ottaen huomioon, että rajoitukset olisivat sovellettavissa ehdotetun 11 §:n 1 mom. 1, 2 ja 5 kohdassa tarkoitetuissa poikkeusoloissa.

110 §:n 1 momentin 2 kohtaa (tuontikielto) koskevat huomiot:

-

110 §:n 1 momentin 3 kohtaa (tiettyjen taloudellisten toimien kieltäminen) koskevat huomiot:

-

110 §:n 1 momentin 4 kohtaa (kotiuttamisvelvollisuus) koskevat huomiot:

Valmiuslain 110 §:n mukaan valtionneuvoston asetuksella voitaisiin määrätä Suomessa asuvat, ml. julkis- tai yksityisoikeudelliset oikeushenkilöt, jolla on Suomessa kotipaikka juridisesti, korvausta vastaan luovuttamaan tai siirtämään Suomen Pankille mm. omistamansa tai hallussaan olevat ulkomaiset rahoitusvälineet (kotiuttamisvelvollisuus). Kotiuttamisvelvollisuudesta maksettaisiin korvaus Suomen rahana.

Työeläkevaroista oli sijoitettuna euroalueen ulkopuolelle noin 186 mrd. euroa eli 66 % kaikista varoista, sisältäen sekä yksityisen sektorin että julkisen sektorin työeläkevarat. Kaikkien näiden varojen kotiuttaminen voisi aiheuttaa merkittävän ja kohtuuttoman riskin koko eläkejärjestelmälle. Kotiuttaminen voisi tarpeettomasti realisoida tappioita ja toisaalta heikentää tuottomahdollisuuksia. Tämä saattaisi johtaa eläkejärjestelmän pitkän aikavälin kestävyysriskin merkittävään heikkenemiseen. Tästä johtuen myös poikkeusoloissa tulisi pystyä varmistamaan, että käyttöönotettavia toimivaltuuksia voitaisiin soveltaa eläkelaitoksiin oikeasuhtaisesti kulloinkin kyseessä olevissa

poikkeusoloissa. Lakisääteisessä eläkevakuutuksessa asian tärkeyttä korostaa se, että kyse on sosiaalityrvaan kuuluvasta ihmisten toimeentulon turvaamisesta. Se, että toimivaltuuksien käyttö voitaisiin mitoittaa oikein poikkeusolojen aikana ja näin välttää tarpeettoman pitkälle meneviä muutoksia eläkelaitosten sijoitusallokaatioon, vähentäisi samalla riskiä siitä, että eläkejärjestelmän rahoituksellinen kestävyys heikkenisi tarpeettomasti pitkällä aikavälillä poikkeusolojen päätyttyä.

Finanssivalvonnan käsityksen mukaan lakisääteistä työeläkevakuuttamista harjoittavia toimijoita koskien tulisi olla mahdollisuus osittain poiketa kotiuttamisvelvollisuudesta. Ao. pykälässä ei vaikuta olevan sellaista poikkeusmahdollisuutta, joka soveltuisi eläkelaitosten sijoitustoimintaan yleisesti. Poikkeusmahdollisuus voitaisiin varmistaa joko lisäämällä tätä koskeva mahdollisuus suoraan pykälän poikkeuksia koskevaan luetteloon tai, että eläkelaitosten sijoitustoimintaan olisi mahdollista hakea poikkeusta Suomen Pankilta pykälän 4 momentin mukaisesti.

110 §:n 2-5 momenttia koskevat huomiot:

Kts. kohta 110§ 1 mom. 1. kohtaa koskevat huomiot, jossa kokonaisuus.

17 luku. Energia-, vesi- ja jätehuollon turvaaminen

17 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

18 luku. Välttämättömien viestintä- ja postipalveluiden turvaaminen

18 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

19 luku. Ruoantuotannon turvaaminen

19 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

20 luku. Välttämättömän rakentamisen turvaaminen

20 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

III osaa koskevat yleiset kysymykset

Toimivaltuosan rakennetta ja toimivaltuuksien sääntelytapaa koskevat yleiset huomiot:

-

Mahdolliset muut koko toimivaltuosaa koskevat huomiot:

-

21 luku. Lisätoimivaltuuksien täytäntöönpanoa koskevat yleiset säännökset

21 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

22 luku. Lisätoimivaltuuksien täytäntöönpanoa koskevat erityiset säännökset

22 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

23 luku. Korvaukset

23 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

24 luku ja rikoslain muuttamista koskeva lakiehdotus. Rangaistussäännökset

Valmiuslain 24 luvun ja rikoslain muuttamista koskevan lakiehdotuksen (2. lakiehdotus) säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

25 luku. Muutoksenhaku

25 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

HE-luonnoksen yleisperustelut

Vaikutusten arviointia koskevat huomiot:

-

Säätämisjärjestysperusteluja koskevat huomiot:

-

Muut HE-luonnoksen perusteluja koskevat huomiot:

Yhteisen valvontamekanismin toiminta poikkeusoloissa

Finanssivalvonta kiinnittää huomiota siihen, että mietinnössä ei ole lainkaan käsitelty EU:n laajuisen yhteisen valvontamekanismin (SSM) merkitystä poikkeusoloissa. EKP vastaa tässä mekanismissa ns. merkittävimpien luottolaitosten valvonnasta, mutta Finanssivalvonta osallistuu tähän valvontaan aktiivisesti. Finanssivalvonta vastaa puolestaan ns. vähemmän merkittävien luottolaitosten valvonnasta.

Mietinnössä ei ole otettu huomioon, että poikkeusoloista huolimatta EKP:n valvontatehtävä käytännössä jatkuisi, mikä sinänsä voi olla monessa tapauksessa perusteltua ja toivottavaakin, mutta samanaikaisesti vain Finanssivalvonta olisi vastuussa soveltamisasetusten täytäntöönpanosta. EKP vastaisi siis edelleen merkittävän luottolaitoksen valvonnasta. Laitokseen sovellettaisiin soveltamisasetusten nojalla esimerkiksi kansallisia vakavaraisuus- ja maksuvalmiusvaatimuksia, joiden täytäntöönpanosta kuitenkin vain Finanssivalvonta olisi vastuussa. Vaikka tilanteessa on nähtävissä selvä toimivaltuuksia koskeva ristiriita, valvontatehtävä pystyttäneen kuitenkin yhteistyöllä hoitamaan, ja näissä tilanteissa EKP on velvollinen noudattamaan kansallista sääntelyä. Poikkeusoloissa voisi kuitenkin tulla vastaan myös tilanteita, joissa Finanssivalvonta ja EKP eivät pystyisi käytännössä hoitamaan merkittävimpien luottolaitosten valvontatehtävää siten kuin normaaliaikoina esimerkiksi vakavien tietoliikennehäiriöiden takia.

Finanssivalvonta korostaa, ettei se lähtökohtaisesti näe perustelluksi muuttaa EKP:n ja sen välisen toimivallan jakoa poikkeusoloissa. Vähintään uutta valmiuslakia koskevan hallituksen esityksen perusteluissa tulisi kuitenkin käsitellä yllä kuvattuja tilanteita ja toimivaltuuksien jakautumista.

Työryhmän mietintö

Uudistuksen tarpeellisuutta ja sen keskeisiä ratkaisuja koskevat yleiset kannanotot:

-

Muut työryhmän mietintöä koskevat yleiset huomiot:

-

Häyrynen Janne
Finanssivalvonta

Koskimäki Annakaisa
Finanssivalvonta - Lakiasiat-yksikkö